

Τέλος στις φόλες

Ενημερώνομαι, Προλαμβάνω και ΔΡΩ

Τι είναι η φόλα

Ένα δηλητηριασμένο δόλωμα, η γνωστή “φόλα”, είναι ένα κομμάτι τροφής (συνήθως κρέας, αλλά όχι μόνο), στο οποίο έχει προστεθεί κάποια δηλητηριώδη ουσία, με στόχο να θανατωθούν τα ζώα που θα το καταναλώσουν.

Αυτοί που τοποθετούν τις “φόλες” σκοπό έχουν συνήθως να βλάψουν σκυλιά (αδέσποτα, ποιμενικά ή κυνηγετικά), ή άγρια ζώα, όπως αλεπούδες, λύκους και αρκούδες. Είναι μια δειλή, απάνθρωπη και παράνομη πράξη, η οποία διώκεται από το νόμο.

29 Μαρτίου 2013.

Δύο νεκρές αρκούδες, μάνα και παιδί, από φόλα, λίγο έξω από την πόλη των Γρεβενών.
<https://callistonews.wordpress.com>

Τι προκαλούν οι «φόλες» στα ζώα;

Όποιο ζώο καταναλώσει τη «φόλα» δηλητηριάζεται γρήγορα και καταλήγει, συνήθως, σε ένα βασανιστικό θάνατο. Η τοποθέτηση «φόλας» μπορεί να προκαλέσει όμως και άλλα αλυσιδωτά αρνητικά αποτελέσματα και να θανατώσει πολλά περισσότερα ζώα από το ζώο-στόχο. Πρώτα από όλα, κανείς δεν ξέρει ποια ζώα, άγρια ή οικόσιτα, θα έχουν την ατυχία να την καταναλώσουν. Επίσης, τα δηλητήρια που χρησιμοποιούνται στις «φόλες» μένουν στο νεκρό σώμα του ζώου, το οποίο μπορεί να καταναλωθεί από άλλα ζώα και πουλιά. Έτσι, τα δηλητηριασμένα πτώματα αποτελούν για καιρό θανατηφόρα τροφή για πολλά ακόμη ζώα.

19 Οκτωβρίου 2016.

7 ποιμενικά σκυλιά, ένα λύκος και μία αλεπού νεκρά από φόλες, κοντά στην Καλαμπάκα Τρικάλων.
<http://www.tameteora.gr>

Τι δηλητήρια χρησιμοποιούνε ως «φόλα»;

Τα είδη των δηλητηρίων είναι ποικίλα και περιλαμβάνουν χημικές ουσίες, όπως οργανοφωσφορικά παρασιτοκτόνα, χλωριωμένα εντομοκτόνα, υδροκυάνιο, στρυχνίνη κ.ά. Η προμήθεια και η χρήση πολλών από αυτών είναι παράνομη και διώκεται από το νόμο. Πέρα λοιπόν από τα ζώα που σκοπεύουν να σκοτώσουν, οι «φόλες» δηλητηριάζουν το περιβάλλον, τα υπόλοιπα άγρια ή οικόσιτα ζώα και τα φυτά της περιοχής. Παράλληλα, θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των κατοίκων και ιδιαίτερα των μικρών παιδιών, αφού αυτά μπορεί να έρθουν άθελά τους σε επαφή με το δηλητήριο ή τα δηλητηριασμένα ζώα.

22 Φεβρουαρίου 2013.

4 χρυσαετοί και 2 όρνια βρίσκονται νεκρά γύρω από 2 σκοτωμένα και δηλητηριασμένα άγρια άλογα,στα Στενά του Νέστου.

<http://www.ornithologiki.gr>

Γιατί τοποθετούν κάποιοι "φόλες";

Οι βασικότερες αιτίες χρήσης διληπτηριασμένων δολωμάτων είναι αντεκδικήσεις μεταξύ ανθρώπων ή πράξεις αυτοδικίας ανθρώπων ενάντια σε ζώα.

Οι αντεκδικήσεις αφορούν διαμάχες μεταξύ ανθρώπων για τον τρόπο χρήσης της γης (βοσκή, κυνήγι, εκπαίδευση κυνηγητικών σκύλων κ.λπ.).

Οι πράξεις αυτοδικίας ξεκινούν συνήθως από ζημιές που έχουν προκληθεί στη φυτική και ζωική παραγωγή από κάποιο άγριο ζώο (αρκούδα, λύκο, αλεπού κ.ο.κ.). Τα άγρια ζώα μπορούν πράγματι να προκαλέσουν σημαντικές απώλειες στους παραγωγούς. Η «φόλα» όμως, εκτός από βάρβαρος, είναι κι αναποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης τέτοιων ζημιών, αφού τίποτα δεν εγγυάται ότι θα πληγεί (μόνο) το υπεύθυνο ζώο. Τις περισσότερες φορές μάλιστα, οι «φόλες» εξολοθρεύουν δεκάδες τσομπανόσκυλα, αφήνοντας τελικά πιο ευάλωτα στις επιθέσεις άγριων ζώων.

Ανάγκη για αλλαγή ...

Είναι καιρός πια να εξαλειφθούν από την ελληνική επαρχία οι «φόλες». Είναι καιρός να προσανατολιστούμε σε αποτελεσματικές δράσεις πρόληψης των ζημιών που προκαλούν τα μεγάλα σαρκοφάγα, όπως είναι η σωστή φύλαξη των παραγωγικών ζώων (ελληνικός ποιμενικός στο κοπάδι και παρουσία βοσκού), η βελτίωση των εγκαταστάσεων για τα ζώα (περιφραγμένες στάνες), αλλά και η βελτίωση του συστήματος αποζημίωσης των ζημιών από άγρια ζώα. Είναι ακόμη ευθύνη του κράτους και όλων μας να οριοθετούνται, αλλά και να τηρούνται οι περιοχές εκγύμνασης των κυνηγητικών σκύλων καθώς και να εποπτεύονται σωστά οι ευαίσθητες και προστατευόμενες περιοχές.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει κάποια θετικά βήματα όπως η αυστηρή νομοθεσία, η οργάνωση ομάδων εθελοντών και σκύλων που ερευνούν για διληπτηριασμένα δολώματα, η διάχυση της γνώσης για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στα ζώα κ.ά. Δυστυχώς όμως, κάποιοι δείλοι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τις εγκληματικές «φόλες».

**Για να σταματήσουν,
χρειάζεται η δική σου συμμετοχή.**

Τώρα που γνωρίζουμε μπορούμε όλοι και όλες να αντιδράσουμε ...

Αν εντοπίσετε κάποιο δηλητηριασμένο δόλωμα ή κάποιο ζώο που το έχει καταναλώσει:

- Μην ακουμπήσετε το δηλητήριο και μην αφήσετε άλλο ζώο να το πλησιάσει.
- Κρατήστε σημειώσεις για το πού συναντήσατε τα δηλητηριασμένα δολώματα και αν είναι δυνατό τραβήξτε κάποιες φωτογραφίες ως αποδεικτικά.
- Υπάρχουν τρόποι για να βοηθήσει κανείς ένα ζώο που έχει καταναλώσει δηλητήριο, ωστόσο, λόγω της δυσκολίας χρήσης των ειδικών φαρμάκων που χρειάζονται είναι καλύτερο να αναζητήσετε άμεσα κάποιο κτηνίατρο.
- Επικοινωνήστε με τη Δασική Υπηρεσία, το Δασαρχείο ή το Φορέα Διαχείρισης της περιοχής.

Βάζω ένα τέλος ... μιλώ για τις φόλες,
ενημερώνομαι και ενημερώνω,
προλαμβάνω και δρω.

Μονοπάτι της Συνύπαρξης

Καλλιστώ

περιβαλλοντική οργάνωση
για την άγρια ζωή και τη φύση

www.callisto.gr

Δωρητής

ISEN / SNF

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

Το παρόν έντυπο αναφέρεται κυρίως
στα δηλητηριασμένα δολώματα που τοποθετούνται
στην Ήπαιθρο και όχι στις πόλεις.

